

Vysoká škola:
Studijní obor:

PF JU, Ateliér arteterapie
Arteterapie

Autor/ka práce: Jitka Burešová, Dis

Vedoucí bakalářské práce: PaedDr. Evžen Perout

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce:

Využití rožnovské arteterapie u lidí bez domova.

Cílem předkládané bakalářské práce bylo zjištění možnosti uplatnit postupy arteterapeutického pojetí vyučovaného v AA PF JCU při terapeutické práci s lidmi bez domova. Zároveň autorce šlo o hledání kontextu, především hledání publikovaných zkušeností o práci s touto skupinou klientů.

Teoretická část práce je logicky strukturovaná, je přiblížena problematika bezdomovectví, jeho formy, příčiny a důsledky v oblasti somatické i psychické. V kapitole o formách pomoci jsou zmíněny typy sociálních služeb a vzhledem k zaměření práce je sledován podíl možného uplatnění terapeutické intervence. Autorka upozorňuje, že tento typ přístupu k bezdomovcům zatím není příliš častý, v textu je vložen rozhovor s psychologkou pracující v AD Naděje, následně se autorka pokouší specifikovat podoby a prvky použitelné v terapii s lidmi bez domova.

I když zmiňuje, že postupy psychoanalyticky zaměřených terapií nejsou v praxi preferovány, rozpracovává význam a úlohu obranných mechanismů, které vymezuje oproti mechanismům adaptačním. Tuto volbu zdůvodňuje zkušeností sociálních pracovníků s výskytem některých typů obran u bezdomovců, bez nahlédnutí příčin těchto obranných strategií byl blokován i postup v terapii. Takto formulované teoretické východisko, by bylo možné dále konkretizovat důkladnějším propracováním jednotlivých typů obranných mechanismů, případně uvažovat o jejich možných výtvarných metaforách. Problematikou se již zabývala arteterapeutka M. Levick, která ale toto téma rozvíjela v souvislosti s dětskými klienty.

Vzhledem k uplatnění arteterapeutického přístupu je v práci přehledně zpracována problematika arteterapie jako oboru, zmíněna jsou specifika a techniky tzv. rožnovské školy. Za cennou považuji závěrečnou kapitolu teoretické části, kde autorka na základě dostupné literatury porovnává možnosti využití arteterapie u lidí bez domova v ČR a v zahraničí. Ze srovnání vyplývá nízká strukturovanost a malá zkušenost s tímto typem terapeutické práce v českém prostředí, kterou autorka vnímá i jako důsledek převažujícího celkově negativního či odmítavého postoje společnosti s dosavadní nízkou mírou schopnosti integrovat fenomén bezdomovectví jako vlastní téma.

V praktické části autorka prezentuje skupinovou formu arteterapeutické činnosti v nízkoprahovém centru pro lidi bez přístřeší. Vzhledem k dosud chybějícím publikovaným zkušenostem jsou cenné poznatky o organizaci skupinové terapeutické činnosti i následných reakcích skupiny na volbu výtvarných témat a technik. Ve čtyřech kazuistikách autorka prokazuje schopnost orientovat se ve výtvarné produkci s rozdílnou mírou regrese a psychopatologie, kdy specifikem jsou chybějící anamnestické údaje. Stanovené pracovní

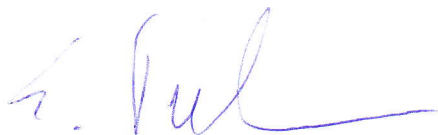
hypotézy vychází ze znakové tvorby klientů, rozlišováno je výtvarné opožďení jako důsledek výtvarné neškolenosti a výtvarný regres jako výraz symptomu.

Autorka prokazuje schopnost pracovat i s rizikovými momenty a metodicky dokáže doprovázet i tvorbu s výraznějšími psychopatologickými indikátory (kazuistika paní K). Rovněž prokazuje schopnost postřehnout nevědomé obsahy promítané do výtvarné tvorby a formulačně je zachytit v pracovní hypotéze (kazuistika pana M.).

V závěrečném shrnutí je významné konstatování zdůrazňující komunikační potenciál arteterapeutické práce u klientů bez domova, náročnost životních zkušeností mnohdy u nich vyvolává komunikační blok, který lze výtvarným vyjádřením snáze překonat. Bakalářská práce názorně demonstruje, že právě u této klientely neverbální terapeutická technika může být správnou volbou a do budoucna by v tomto obtížném terénu měla najít své uplatnění.

Formální zpracování textu je na dobré úrovni, text je přehledný, v některých případech by bylo vhodnější zvolit větší formát reprodukováných artefaktů.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení **výborně**.

podpis vedoucího bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 12.8.2017

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
-----------------------	---------	-------------	-------	-----------